

Remembering
RNDr. Jaroslava Loučková, CSc.
(at the occasion
of the 75th anniversary of birth)

On August 31, 2001, we remembered 75th anniversary of the birth of RNDr. Jaroslava Loučková, CSc., an outstanding Czech physical geographer specialized in geomorphology. A native to Prague, J. Loučková–Michovská finished her studies at the reform secondary grammar school and graduated from geography and sports for pedagogues (1945–1950) at the Faculty of Science, Charles University in Prague. She was teaching at eight-year secondary schools at Kralupy n. Vlt. and Velvary in 1950–1954 and working as an internal post-graduate student at the Geological-Geographical Section of the Czechoslovak Academy of Sciences (ČSAV) the next three years. Under the guidance of her supervisor, Prof. Dr. Josef Kunský, she treated karst typology in Czechoslovakia within the Minimum for CSc. Thesis. Besides, she was undertaking investigations and mapping in the Javoříčko Cave. She defended her CSc. Thesis in the Javoříčko Karst in 1962. She was as a scientific worker in the Department of Geomorphology of the ČSAV in 1957–1962 and in the Geographical Institute of the ČSAV in Prague from 1963 to the end of 1982, when she retired. She acted as a scientific consultant there the next 3 years.

J. Loučková started her professional activities as early as during her university studies and her teaching by field studies of montane glaciation in the Low Tatra Mts. Hereat, she benefited from her good physical condition as she was playing basketball league in the team of Slavie Praha for many years. She concentrated on problems of karst and speleology. The good theoretical background obtained through the study of world and domestic karst literature, which led to the elaboration of the above mentioned proposal of Czechoslovak karst typology, was followed by investigations and mapping of the cave system of the Javoříčko Karst. She not only made a complex revision of subsurface cavities but also paid attention to surface karst forms. Specialization in karst issues was found to be useful in her position of a long-standing executive editor of the journal *Československý kras* (Czechoslovak karst).

J. Loučková used her experience with montane glaciation and karst during systematic geomorphological investigations and mapping in central and northern Bohemia (with co-workers) and during the study of river terraces of the middle reach

of the Labe River and the Berounka River (with co-workers). She significantly contributed to the solution of the project „Physiographic regionalization“, compiling a map of regional and typological classification of relief for a major part of the territory of Bohemia. For the same regions, she elaborated a synoptic geomorphological map to scale 1:200,000.

As an important direction of her activities, J. Loučková studied anthropogenic landforms, especially in the Most Basin (North Bohemian lignite district). Field research and study of literature sources enabled her to master the topical problems with the aim of reclamation of the transformed regions for the benefit to the society. In the model areas of Liberec, Břeclav and Jihlava, she participated in the evaluation of anthropogenic and economic impacts on the environment. She also contributed to the project “Physiographic evaluation of natural resources of the Teplice area” as a co-author of the geomorphological map and the map of anthropogenic relief transformation and potential soil erosion.

The list of the main publications of J. Loučková was given in the contributions published at the occasion of her sixtieth birthday: J. Sládek: *Životní jubileum Jaroslavy Loučkové* (Life jubilee of Jaroslava Loučková), Sborník Čs. geogr. Spol., 91, Praha 1986, No. 2, pp. 151–153; B. Balatka: *Životní jubileum RNDr. Jaroslavy Loučkové, CSc.* (Life jubilee of RNDr. Jaroslava Loučková, CSc.), Zprávy Geogr. Úst. ČSAV, 23, Brno 1986, No. 3, pp. 37–40.

The long-lasting sports activity and field work showed favourable bearing on the character of J. Loučková – straightforwardness, honesty, conscientiousness, modesty and unlimited diligence. Results of her life-long scientific activity considerably elevated the Czech geomorphology.

The publications listed below were published in the last years of her life:

- LOUČKOVÁ, J.: In: Demek J. a kol.: *Zeměpisný lexikon České socialistické republiky. Hory a nížiny.* Academia, Praha 1987, 584 p.
- BALATKA, B., LOUČKOVÁ, J.: *Kvartémí terasy řeky Berounky.* Sborník Čes. geogr. spol., 96, Praha 1991, č. 3, pp. 145–162.
- BALATKA, B., LOUČKOVÁ, J.: *Terasový systém a vývoj údolí Berounky.* Studia geographica, 96, Brno 1992, 113 p.
- BALATKA, B., LOUČKOVÁ, J.: *Podrobné členění reliéfu Doupovských hor a přilehlého území.* Sborník Čes. geogr. spol., 98, Praha 1993, č. 2, pp. 123–127.

Břetislav Balatka

Vzpomínka na RNDr. Jaroslavu Loučkovou, CSc.

(K nedožitým 75. narozeninám)

Dne 31. srpna 2001 jsme si připomněli nedožitých 75. narozenin významné české fyzické geografky se zaměřením na geomorfologii RNDr. Jaroslavy Loučkové, CSc. Pražská rodačka J. Loučková-Michovská po studiu na reformním reálném gymnáziu absolvovala v l. 1945–1950 učitelské studium zeměpis – tělesná výchova na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy v Praze. V l. 1950–1954 učila na osmiletých středních školách v Kralupech n. Vlt. a Velvarech. V následujících 3 letech byla interní vědeckou aspirantkou při Geologicko-geografické sekci ČSAV. Pod vedením školitele univ. prof. Dr. Josefa Kuského zpracovala jako aspirantské minimum typizaci československého krasu a prováděla výzkumy a mapování v Javoříčských jeskyních. Kandidátskou dizertační práci Javoříčský kras obhájila v r. 1962. Od r. 1957 do r. 1962 působila jako vědecká pracovnice v Kabinetu pro geomorfologii ČSAV a od r. 1963 do konce r. 1982, kdy odešla do důchodu, v Geografickém ústavu ČSAV, pracoviště Praha. V následujících 3 letech zde působila jako vědecká konzultantka.

Svou odbornou činnost zahájila již v době vysokoškolského studia a učitelského působení terénními výzkumy horského zalednění Nízkých Tater. Zde jí prospěly dobré fyzické předpoklady, neboť řadu let hrála košíkovou v ligovém družstvu pražské Slavie. Větší pozornost J. Loučková věnovala krasové a speleologické problematice. Teoreticky dobře připravena studiem světové i domácí krasové literatury, které vedlo k vypracování zmíněného návrhu typizace československého krasu, provedla výzkumy a mapování jeskynního systému Javoříčského krasu. Komplexně zpracovala nejen podzemní prostory, ale věnovala pozornost i povrchovým krasovým tvarům. Zaměření na krasovou problematiku našlo uplatnění ve funkci dlouholeté výkonné redaktorky časopisu a ročenky Československý kras.

Zkušenosti ze studia horského zalednění a krasu využila při systematických geomorfologických výzkumech a mapování ve středních a severních Čechách (se spolupracovnicí) a při výzkumech říčních teras středního Labe a Berounky (se spolupracovnicí). J. Loučková významně přispěla k řešení úkolu Fyzickogeografická regionalizace: pro značnou část území Čech sestavila mapu regionálního a typo-

logického členění reliéfu. Pro stejná území zpracovala přehlednou geomorfologickou mapu v měřítku 1:200 000.

Významnou etapu činnosti J. Loučkové představuje studium antropogenních forem reliéfu, a to zejména v Mostecké pánvi (v Severočeském hnědouhelném revíru). Na základě terénních výzkumů a studia literárních pramenů důkladně pronikla do řešené problematiky s cílem využít transformované regiony opět ve prospěch společnosti. V rámci hodnocení vlivu člověka a hospodářské činnosti na životní prostředí spolupracovala v modelových oblastech Liberecka, Břeclavska a Jihlavska. Uplatnila se i při řešení úkolu Fyzickogeografické hodnocení přírodních zdrojů Teplicka jako spoluautorka geomorfologické mapy a mapy antropogenní transformace reliéfu a potenciální eroze půdy.

Seznam hlavních publikací J. Loučkové uvádí příspěvky zveřejněné u příležitosti jejích 60. narozenin: J. Sládek: Životní jubileum Jaroslavy Loučkové. Sborník Čs. geogr. Spol., 91, Praha 1986, č. 2, s. 151–153. a B. Balatka: Životní jubileum RNDr. Jaroslavy Loučkové, CSc. Zprávy geogr. Úst. ČSAV, 23, Brno 1986, č. 3, s. 37–40.

Dlouholetá sportovní činnost i terénní výzkumy příznivě ovlivnily povahové vlastnosti J. Loučkové – přímost, čestnost, svědomitost, skromnost a neúnavnou pracovitost. Výsledky její dlouholeté odborné činnosti významně obohatily českou geomorfologii.

Zde připojujeme publikace, které vyšly v posledních letech jejího života:

- Loučková, J.: In: Demek J. a kol.: Zeměpisný lexikon České socialistické republiky. Hory a nížiny. Academia, Praha 1987, 584 s.
- Balatka, B., Loučková, J.: Kvartérní terasy řeky Berounky. Sborník Čs. geogr. Spol., 96, Praha 1991, č. 3, s. 145–162.
- Balatka, B., Loučková, J.: Terasový systém a vývoj údolí Berounky. Studia geographica, 96, Brno 1992, 113 s.
- Balatka, B., Loučková, J.: Podrobné členění reliéfu Doupovských hor a přilehlého území. Sborník Čs. geogr. Spol., 98, Praha 1993, č. 2, s. 123–127.

Břetislav Balatka